

ÓZBEKISTAN RESPUBLIKASI MÁDENIYAT HÁM TURIZM
MINISTRILIGI

ÓZBEKISTAN MÁMLETETLIK LİK KÓRKEM ÓNER HÁM
MÁDENIYAT INSTITUTI NÓKIS FILIALI

«Tasfiqlayman»
Ózbekstan mámleketlik
kórkem óner hám
mádeniyat instituti Nókis
filiali direktori
A.T.Ayapov

BO'RIYSHILIK (KÁSIPLIK) IMTIXANLAR BAÐDARLAMASI
HÁM BAHALAW KRITERIYASI

60211000 – Kórkem óner tanıw (teatrtanıwshılıq)
tálim jónelisi ushın

1. Teatrtanıwshılıq páninen
2. Ózbek teatr tariyxı páninen

Nókis-2023

Dástur Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyat instituti Nókis filiali oqiw-metodikaliq keńesinde kórip shıǵılǵan hám maqullangan. 2023-jul 27-iyundaǵı 11-sanlı májlis bayanı.

Tayarlaǵanlar:

J. Xojanov

– “Texnologiya hám dramaturgiya kafedrası qoǵamshisw.a”

– “Texnologiya hám dramaturgiya kórkem óneri” kafedrası oqıtıwshısı

Pikir bildiriwshiler:

G. Raxmanova

- Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik akademiyalıq muzikalı teatr ádebiy bólim baslıǵı;

M. Xojanova

- “Texnologiya hám dramaturgiya kórkem óneri” kafedrası aǵa oqıtıwshısı.

Kirisiw

60211000 - Kórkem ónertanıw (teatrtanıwshılıq) bakalavryat tálım baǵdarına kiretuǵın abituriyentlerdın dóretiwshilik (kásıplık) imtixanı dástúri hújjetlerdi qabıllaw hám kiriw imtixanları “Ózbekstan Respublikası Joqarı oqıw ornınlarına qabıllaw nızamları”na muwapıq ótkeriledi.

Qánigelik boyınsha kirisiw imtixanlar hár bir qánigelik ushn aytıp ótken qabıllaw talaplarına muwapıq túrde ótkeriledi.

Qánigelik boyınsha imtixan ótkeriliwiniń izbe-izligi hár bir Joqarı oqıw ornınıń qabıllaw komissiyası tárepińen ornattıladı hám hár jılı qabıllaw qaǵıydaları kórsitetiledi.

Qánigelik boyınsha imtixannıń qandayda-bir bóliminde professional jaramlılıǵı jetkilikli bolmaǵan shaxslar anıqlansa, keyingi bólimlerdi tapsırmaydı hám basqa imtixanlarǵa kiritilmeydi.

Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyat instituti Nókis filialına oqıwǵa kiriw ushn hújjet tapsırǵan abituriyentlerge imtixanlar aldınan konsultatsiya ótkeriledi. Konsultatsiyalardıń maqseti - qabıllawdıń shártleri menen tanıstırıw, usı joqarı oqıw ornına kiriwdi qáleytuǵınlardın qábiletin hám tayarlıq dárejesin anıqlawdan ibarat esaplanadı. Konsultatsiya dawamında pedagoglar, abituriyentlerdi tańlaǵan qánigelikligine qaray, tálım baǵdarı talapları boyınsha usınıslar beredi.

60211000 - Kórkem ónertanıw (teatrtanıwshılıq) - kórkem óner tarawındaǵı tálım baǵdarı bolıp, ol óz ishine teatr kórkem óneri hám de teatrtanıwshılıqtın zamanagóy hám tariyxıy processlerin úyreniwdi, teatr kórkem ónerindegi waqıya hám hádiyseler haqqında juwmaqlar shıǵarıwı, tariyxıy hám zamanagóy temalarda spektakllerdin teması, ideologiyalıq mazmunı, jámiyet insanlarına ruwxıy-bilimlendiriw tásir kúshi, áhmiyetli tárepleri mashqala hám sheshimleri tuwrısında ilimiy hám mashqalalı maqalalar jaratıw, teatr kórkem óneri haqqında ilimiy-jámiyietlik ádebiyatlar, túrli spektakllerge recenzıyalar jazıw, teatr hám teatr dóretiwshileri haqqında fundamental ilimiy izertlewler ótkeriw, teatr kórkem óneriniń dóretiwshilik processleri, tabis hám máseleleri jóninde izertlewler aparıw, alıńǵan nátiyjelerdı GXXQ ında keń kórsetip barıw kompleksin óz ishine aladı.

Pánniń maqseti hám wazıypası

60211000 - Kórkem ónertanıw (teatrtanıwshılıq) bakalavr tálım jónelisinde dóretiwshilik (kásıplık) imtixanlar abituriyentlerdin teatrtanıwshılıq, teatr tariyxı pánlerinen dóretiwshilik - ilimiy kónlikpe hám ilimiy tájriyebelerin anıqlaw maqsetinde ótkeriledi.

Abituriyentler qánigeliktiń tómendegi úykarǵı ilimiy-teoriyalıq pánlerinen kórkem ónertanıw (teatrtanıwshılıq) kózqarasınan tapsırılmalardı atqaradı :

- Özbek hám Qaraqalpaq teatrlarında zamanlas sáwlelendiriw processleri haqqındaǵı oy pikirini sınaqtan ótkeriledi.

Abituriyent bilimine qoylatuǵın talaplar

Teatrtanıwshılıq páninen kirisiw imtihanında abituriyent berilgen sorawlarǵa awızsha juwap beriwı kerék. Soraw -juwap teatr kórkem óneri hám teatrtanıwshılıq tarawına tiyisli temalar sheńberinde ótkerilip, sáwbet processinde qánigelik abiturienttiń dúnyǵa kóz qarasi, pikirlew dárejesi, qábileti kásiplik oy pikirini tekseriledi.

Teatrtanıwshılıq páninen abiturentlerge qoylatuǵın talaplar: teatr kórkem óneri haqqında ulıwma oy pikirge iye bolıwı, teatr kórkem óneriniń júzege keliwı, qalıplesiw processleri, tiykarin salıwshılar hám iri wákillerin biliwı, dramaturgiyanıń tur hám janrları, teatr dóretiliwshileri haqqında oy pikirge iyelewı, teatrtanıwshılar iskerliginen xabardarlıǵı, pıesa hám ssenariydi, teatr hám de kinofilmlerdi bir-birinen parıqlay alıwı, pıesa hám spektaklerdi analiz ete alıwı, ózbek teatr tulǵaların (dramaturg, rejissyor, aktyor hám basqalar) dóretiliwshiligi haqqında oy pikirge iye bolıwı, jaslar hám quwırshaq teatrlaridan xabardarlıǵı, teatr festivalları haqqında túsimgi, mádeniyatı hám ruhiy-agartawshılıq bilimi joqarı bolıwı kerék.

Abiturent ózbek teatri tariyxı páninen hám jáhán teatri tariyxınan xabar bolıwı, ózbek teatriń payda bolıwı, rawajlanıw basqıshları jáne onıń tiykarin salıwshılar iskerligin biliwı, ózbek teatriń iri wákilleri (dramaturg, rejissyor, aktyor hám basqalar) dóretiliwshiligin biliwı, muzikalı teatrlar iskerligi hám dóretiliwshileri haqqında oy pikirge iye bolıwı, Gárezsizlik dáwiri ózbek teatriń ayırıqsha qásiyetleri haqqında oy pikirge iye bolıwı, ózbek teatriń keyingi jıllardaǵı dóretiliwshilik iskerliginen xabardarlıǵı, Gárezsizlik dáwiri ózbek teatrlarındaǵı tema hám ideologiyaloq, ortaqlıq haqqındaǵı oy pikirini, ózbek teatrlarında zamanlas obrazın sáwlelendiriw processleri haqqında oy pikirini bolıwı kerék.

Kásiplik (dóretiliwshilik) imtihanlar tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı: Teatrtanıwshılıq páni boyınsha

T.r.	Talabtıń mazmunı	Maksimal ball
1.	Teatr kórkem óneri jáne onıń ayırıqsha ózgesheligi haqqındaǵı ulıwma oy pikirini	10
2.	Jáhán hám ózbek dramaturgleri dóretiliwshiliginen xabardarlıǵı	9
3.	Dramaturgiyanıń tur hám janrları haqqında oy pikirge iyelewı	10
4.	Pıesa hám ssenariydi, spektakl hám de kinofilmlerdi bir-birinen parıqlay alıwı	10

Teatrtanıwshılıq páni boyınsha

Teatrtanıwshılıq páninen kirisiw imtihanında abituriyent berilgen sorawlarǵa awızsha juwap beriwı kerék. Jazba jumisinde abiturient óziniń ilimiy hám dóretiliwshilik potentsialın kórsetiwı kerék. Soraw -juwap teatr kórkem óneri tarawına tiyisli temalar sheńberinde ótkerilip, sáwbet processinde qánigelik boyınsha abiturienttiń dúnyǵa kóz qarasi, pikirlew dárejesi, qábileti kásiplik oy pikirini tekseriledi.

Teatrtanıwshılıq pánine qoylatuǵın talaplar :

- teatr kórkem óneri haqqında ulıwma oy pikirge iye bolıwı;
- teatr kórkem óneriniń payda bolıwı, qalıplesiw processleri, tiykarin salıwshıları hám iri wákilleri haqqında biliwı;
- dramaturgiyanıń turı hám janrları;
- teatr dóretiliwshileri haqqında túsiniwke iye bolıwı;
- teatrtanıwshılar iskerliginen xabardarlıǵı ;
- pıesa hám ssenariydi, spektakl hám de kinofilmlerdi bir-birinen parıqlay alıwı ;
- pıesa hám spektaklerdi analiz ete alıwı ;
- Ózbek hám Qaraqalpaq teatr gáyratkerleri (dramaturg, rejissyor, aktyor hám basqalar) dóretiliwshiligi haqqında túsiniwke iye bolıwı;
- balalar hám quwırshaq teatrları iskerliginen xabardarlıǵı ;
- teatr festivalları haqqındaǵı túsiniwke iye bolıwı;
- ózbek teatrtanıwshıları iskerliginen xabardarlıǵı ;
- dúnyǵa kóz qarasi, sóylew mádeniyatı hám bilim bıyanlaw uqıwı sınaqtan ótkeriledi.

Ózbek teatr tariyxı páni boyınsha

Ózbek teatr tariyxı páninen sáwbet processinde abiturienttiń jáhán, ózbek hám qaraqalpaq teatriń payda bolıwı, rawajlanıwı hám de rawajlanıw basqıshları haqqındaǵı bilimi sınaqtan ótkeriledi.

Ózbek teatr tariyxı pánine qoylatuǵın talaplar:

- Jáhán teatri tariyxınan xabarı bolıwı;
- Ózbek hám Qaraqalpaq teatriń payda bolıwı, rawajlanıw basqıshları jáne onıń tiykarin salıwshıları iskerligin biliwı;
- Ózbek hám Qaraqalpaq teatriń iri wákilleri (dramaturg, rejissyor, aktyor hám basqalar) dóretiliwshiligin biliwı;
- Muzikalı teatrlar iskerligi hám dóretiliwshileri haqqında oy pikirge iye bolıwı;
- Gárezsizlik dáwiri Ózbek hám Qaraqalpaq teatriń ayırıqsha qásiyetleri haqqında oy pikirge iye bolıwı;
- Ózbek hám Qaraqalpaq teatriń keyingi jıllardaǵı dóretiliwshilik iskerliginen xabardarlıǵı;
- Gárezsizlik dáwiri Ózbek hám Qaraqalpaq teatrlarındaǵı tema hám ideologiyalıq ortaqlıq haqqındaǵı oy pikirini;

5.	Spektakllerdagi tema ham janr tarepinen bir-birinen panqlay aluvi	10
6.	Balalar ham quruvshaq teatrlari iskerliginen xabardarlighi	10
7.	Piesa ham spektakllerdagi teoriyalig taretpten analiz ete aluvi	8
8.	Dramaturgning rejissyor menen birge islesivi ham spektakl processleri haqqinda oy pikirge iyelawi	10
9.	Teatrtanwshilar iskerliginen xabardarlighi	10
10.	Abituriyentning dunyaga koz qarasi, soylew madeniyati ham bilimni bayanlaw qabileti	6
	Jami	93

Ózbek teatri tariyxı pání boyınsha

T.r.	Talabtnı mazmunı	Maksimal ball
1.	Teatr kórkem ónerinin payda bolıwı, qalıplestiw processleri, tiykanlawshiları ham iri wákilleri haqqında	6
2.	Teatr kórkem ónerinin dóretiwshilik-shólkemlestiriw processlerinen xabardarlighi	6
3.	Jadid dramaturgiyası haqqında oy-pikiri	6
4.	Ózbek ham Qaraqalpaq teatrinin iri wákilleri (dramaturg, rejissyor, aktyor ham basqalar) dóretiwshiligin biliwi	7
5.	Muzikalı teatrlar iskerligi ham dóretiwshileri haqqında oy-pikirge iyelawi	6
6.	Gárezsizlik dáwiri Ózbek ham Qaraqalpaq teatrinin ayrıqsha qásiyetleri haqqında oy-pikiri	6
7.	Ózbek teatrinin keyingi jıllardaǵı dóretiwshilik iskerliginen xabardarlighi	6
8.	Gárezsizlik dáwiri Ózbek ham Qaraqalpaq teatrlarındaǵı tema ham ideologik ortalıq haqqında oy-pikiri	7
9.	Ózbek ham Qaraqalpaq teatrında zamanlas obrazın sáwlelendiriliwi processleri haqqında oy-pikiri	7
10.	Teatr festivallaridan xabarlılıǵı	6
	Jami	63

Kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlardı ótkeriw tártibi

60211000- Kórkem ónertanıw (teatrtanwshılıq) bakalavr tálim baǵdarına hújjet tapsırǵan abituriyentler ushın keste tiykanında belgilengen kúnderde

dóretiwshilik imtixanlar bolıp ótedi.

Dóretiwshilik imtixanlar qabıl komissiyası tárepinen qalıplestirilgen gruppalardan ibarat bolıp, dóretiwshilik imtixan sáwbet, soraw - juwap tiykanında ótkeriledi. Dóretiwshilik imtixanlar amawlı úskeneler menen támyinlengen bólimelerde ótkeriledi.

Apellyatsiya tártibi

Abituriyentler tárepinen kásiplik (dóretiwshilik) imtixan nátiyjeleri boyınsha institut qabıl komissiyasınıń apellyatsiyalar menen islew komissiyasına nátiyjeler dáǵaza etilgen waqıttan baslap 24 saat dawamında arza beriwı múmkin. Arza mazmunında tek óziniń balları haqqında bolsa qabıl etiledi, biraq basqa abituriyentler haqqında jazılǵan shaǵım arızaları qabıl etilmeıydi.

Tiykargı ham qosımsha oqıw ádebiyatlar ham de informaciya derekleri

1. Mirziyoyev. SH. M. Ullı keleshegimizdi márt ham adamgershilikli xalqımız benen birge quramız.-T.: Ózbekstan, 2017.
2. Mirziyoyev. SH. M. Nizam üstinligi ham insan máplerin támyinlew-jurt rawajlanıwı ham xalıq mápleriniń girewi.-T.: Ózbekstan, 2017.
3. Mirziyoyev. SH. M. Erkin ham abat, demokratiyalıq Ózbekstan mámleketin birgelikte quramız.-T.: Ózbekstan, 2017.
4. Mirziyoyev. SH. M. Sin kózqarastan analiz, qatın tártip-intuzam ham jeke juwapkerlik hár bir bashı iskerliginiń kúndelik qaǵıydası bolıwı kerek.-T.: Ózbekstan, 2016.
5. Ádebiyat ham kórkem óner, mádeniyatı rawajlandırıw -xalqımız ruwxıy álemin kóteriwdiń zárúrli tiykari bolıp tabıladı. Shavkat Mirziyoyevtıń Ózbekstan dóretiwshi oqımshı adamları menen ushırasıw dáǵı lekciyası. "Xalıq sózi" gazetasi, 2017 jil, 4 avgust, 153-san.
6. Mádeniyat ham sport salasında basqarıw sistemasın jáne de jetilistiriw ilajları haqqında. Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń Pármanı. "Xalıq sózi" gazetasi, 2017 jil, 17 fevral, 35-san.
7. "Mádeniyat ham kórkem óner salasında basqarıw sistemasın jáne de jetilistiriw tuwrısında"ǵı Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń sheshimi.- T.: 2017 jil 15-fevral.
8. Mirziyoyev. SH. M. Jana Ózbekstan strategiyası.-T.: Ózbekstan, 2021.
9. Karimov. I. A. Joqarı ruwxıyılıq - jenilimes kúsh.-T.: Ózbekstan, 2008.
10. Karimov. I. A. Ana Watanımız baxtı-ıǵbalı ham ullı keleshegi jolında xızmet etiw eń joqarı saodat bolıp tabıladı.-T.: Ózbekstan, 2015.
11. Tursunboyev S. Shet el teatr tariyxı.-T.: Oqıtıwshı, 1997.
12. Tursunboyev S. Shet el teatr tariyxı.- T.: Abu Ali ibn Sino, 1999.

13. Rahmonov M. Hamza. (Ózbek mámleketlik akademikaliq drama teatri tariyxı.) (1914 - 1960 jıllar).- T.: G'. Gulom, 2001.
14. Rahmonov M., Toliqo'jayeva M., Ózbek milliy akademikaliq drama teatri tariyxı.- T.: Oqitwshi, 2003.
15. Rizayev SH. Jadid dramasi.- T.: Shıgıs, 1997.
16. Gárezsizlik hám milliy teatr (jiynaq).- T.: Jańa ásir áwladı, 2002.
17. Tursunboyev S. Teatr tariyxı.- T.: Bilim, 2005.
18. İlayiqov M., İlayiqova S. Ózbek teatr tariyxı.- T.: Jańa ásir áwladı, 2015.
19. Tursunov T. Saxna hám zaman.- T.: Jańa ásir áwladı, 2007.
20. Islamov T. Tariyx hám Saxna.- T.: G'. Gulom, 1998.
21. Tulyaxodjayeva M. Rejissura uzbekskogo dramaticheskogo teatra.- T.: G'. Gulom, 1995.
22. Jabborov A. Ózbek muzikalı dramasi.- T.: G'. Gulom, 1997.
23. Tursunov T. Turaqlı Azizov.- T.: Jańa ásir áwladı, 2004.
24. Rizayev O. Nabi Rahimov.- T.: G'. Gulom, 1997.
25. Rizayev SH. Jadid dramasi.- T.: Shıgıs, 1997. Gárezsizlik hám milliy teatr (jiynaq).- T.: Jańa ásir áwladı, 2002.
26. Tursunboyev S. Teatr tariyxı.- T.: Bilim, 2005.
27. Tursunov T. Saxna hám zaman.- T.: Jańa ásir áwladı, 2007.
28. Islamov T. Tariyx hám Saxna.- T.: G'. Gulom, 1998.

Internet saytlari

1. www.Ziyo.net
2. <http://www.teatr.ru>
3. <http://www.uzbekteatr.skm.uz>
4. teatr.com
5. <http://www.mxat.ru>